

**Miguel Arcuschin נעצר ביום 13.9.76 בגיל 19.**

תאריך לידה: 6.11.1956

אזרחות ארגנטינית - מספר זהות: 12.046.733

**CONADEP תיק מס' C 1157.**

האם: Raquel Gvirtz de Arcuschin.

האב: Elías Arcuschin.

האח: Adrián Horacio Arcuschin – (בן 17) היה עד לחטיפה. נחטף יחד אתם אך שוחרר לאחר מספר ימים.

**Noemí Josefina Jansenson de Arcuschin נעצרה ביום 13.9.76 בגיל 18. היתה בהריון בן**

**חודשיים.**

תאריך לידה: 9.12.1957

אזרחות ארגנטינית - מספר זהות 8.011.651

**CONADEP תיק מס' C 1153.**

שם האב: Lázaro Jansenson ז"ל.

שם האם: Sara Firstater de Jansenson ז"ל.

**תיאור מקוצר של המקרה:** אין כל מידע על המקרה.

היו בוגרי בית הספר Carlos Pellegrini. מיגל החל ללמוד בפקולטה לכלכלה באוניברסיטת בואנוס איירס. נעמי היתה בהריון בן חודשיים. חיילים חמושים לקחו אותם. הגישו 10 פעמים הביאס קורפוס שנדחו. עצרו גם את אחיו הצעיר אך הוא שוחרר כעבור 5 ימים. היו בתחנת משטרה. אח"כ מיגל ונעמי הועברו למקום לא ידוע ומאז לא נודע כלום. לפי השערה של הצוות לאנתרופולוגיה משפטית (EAAF) הם הועברו ל-Campo de Mayo.

**השערות לגבי מקום הקבורה:**

אין.

**עדויות על הימצאם במעצר:**

ב-EAAF נטען שאולי היו ב-Campo de Mayo.

**סבל שנגרם לשארים עקב החטיפה:**

חטפו את אחיו הצעיר של מיגל – אדריאן בן 17 ואח"כ שחררו אותו. משפחת Jansenson: נעמי היתה בת זקונים לאחר שאחד הבנים שלהם נפטר משיתוק ילדים. האב נפטר זמן קצר לאחר חטיפתה. נעמי היתה בהריון ולא יודעים על גורל הילוד.

**תיק מארכיון משרד החוץ (א"מ חצ 7120/64) – תקציר:**

פנייה אל השגריר שמורק יחד עם העתק של הביאס קורפוס.

**בית משפט: בנוגע לנעמי ארקושין**

Juzgado Federal 1 de Capital Federal. Se investiga la sustracción, ocultación y retención de menores y supresión de estado civil.

**עדות שנמסרה על ידי Raquel Gvirtz de Arcuschin ו-Elías Arcuschin בשימוע בבואנוס איירס ביום 13.9.01.**

עירית: אני מבינה שהיום זה 25 שנה ליום החטיפה, ומבחינתנו אלה העדים האחרונים שלנו. אליאס: אני אבא של מיגל סרחיו ארקושין, הנעלם. ראקל: כלתנו נעמי חוספינה חנסנסון נעלמה גם היא. היא היתה בת 18, בני היה בן 19. הם התחתנו, שניהם למדו בבית ספר קרלוס פלגריני. בני התחיל ללמוד באוניברסיטה בפקולטה לכלכלה. וכלתי לא רצתה להמשיך את הלימודים, בגלל המצב במדינה. החליטו להיות ביחד, וביקשנו מהם להתחתן, אז עשו חתונה אזרחית וגם חופה. הם היו ביחד, בני למד. אחר כך שכרנו עבורם דירה, היינו מבקרים אותם. ביום שלפני החטיפה, ביום ראשון, ביקרנו אצלם. יומיים לאחר מכן היה עליי לבוא אליהם הביתה, כי בני עבד ולמד וכלתי עבדה, כלתי ביקשה שאביא לה חבילה כלשהי ואני הייתי צריכה להביא לה זאת. בני עבד בחשבונאות, בעלי נתן לו עבודות קטנות בחשבונאות. היא עבדה בבית מסחר. כשניגשתי לחנות על מנת למסור לה את החבילה שביקשה, הודיעו לי שאותו יום לא הגיעה לעבודה. לא התייאשתי בהתחלה, לא היה להם טלפון בבית, כך שחיכיתי לבעלי, שהוא יחזור מהעבודה על מנת להודיע לו שהיא לא הגיעה. אז הדבר הראשון שעשינו זה לנסוע לביתם. אליאס: הלכנו לביתם ושם הודיעו לנו שהגיעה קבוצת אנשי צבא עם נשק שפרצו לתוך הדירה. השוער של הדירה סיפר לנו. ראקל: היתה תחנת דלק באזור וגם שם הודיעו לנו. אליאס: לקחו אותם בחצות של יום שני. למחרת פתחנו את הדירה כי היא היתה סגורה, מצאנו את הדירה באי סדר, חסרים המון דברים, והם לא היו. ומיד הגשנו בקשה להאביאס קורפוס, וחזרנו על הבקשה כעשר פעמים, ותמיד התשובה היתה שלילית. אז התחלנו את דרכנו הקשה. ראקל: עברנו בין כל בסיסי הצבא, משרדים, התשובה תמיד היתה שלילית. עד שהודיעו לנו שישנו הרב מרשל מאיר, וזה הדבר הגדול ביותר שהיה לנו.

אליאס: כמה ימים לפני כן נודע לנו שכלתנו היתה בהריון של חודשיים או שלושה. אף פעם לא נודע לנו מה קרה עם ההריון ההוא. אף אחד לא אמר שום דבר לא באופן רשמי או לא רשמי, למרות כל המגעים שהיו לנו, רשמיים ולא רשמיים. עד היום לא יודעים מה קרה, האם היתה לידה או לא.

עירית: נחטפו ביחד נכון?  
ראקל: כן

עירית: כתוב לנו שהיו עדים לחטיפה. מי היו העדים?  
אליאס: יום לפני כן אכלנו ארוחת ערב אצלם עם בנינו הקטן, והצענו להם לעזוב את המדינה.

עירית: למה?  
אליאס: לא היו סיבות ממשיות, אבל ידענו שעוקבים אחריהם כי למדו בבית ספר קרלוס פלגריני. זה היה בית ספר רע מאוד, היתה שם שליטה חזקה. בשנת 73-74 התלמידים התחילו בהתנגדות, ובני היה בארגון של כיבוש בית הספר על מנת להשיג תנאים יותר טובים. אני חושב שבטוח שכל שומרי התלמידים היו אנשי מודיעין, ובטח היתה להם רשימה של כל הפעילים. מספר שנים לאחר החזרה לדמוקרטיה, שמו לוח זיכרון בבית ספר פלגריני עם שמותיהם של כל התלמידים שנעלמו.

עירית: התחלת לספר שהייתם אצלם ערב לפני כן והצעתם להם לעזוב את המדינה.  
אליאס: היו צריכים לענות לנו, ואמרו שאין להם שום סיבה לעזוב את המדינה. ואז בני הצעיר שנשאר לישון אצלם, כדי ללכת למחרת לבית ספרו, הוא גם למד בתיכון, והוא היה לפני סיום הלימודים וארגנו נסיעה לסיום השנה. למחרת הוא לא חזר מבית הספר אחר הצהריים. וזאת היתה אחת הסיבות שהלכנו לראות מה קורה. ואז נודע לנו שנחטפו.  
שם הבן הצעיר Adrián Horacio Arcuschin. היום הוא נשוי אב לשלושה ילדים.  
כשנודע לנו עשינו את כל הסידורים. כמה ימים לאחר מכן אדריאן התקשר אלינו שהוא שוחרר ושהוא מגיע הביתה. הוא הגיע באוטובוס אז חיכינו לו, והוא סיפר לנו מה שעבר עליו. כמעט ולא עשו לו שום דבר.

אפרים: מה הוא סיפר, לאן לקחו אותו, היכן היה?  
אליאס: לקחו אותו במכונית בתא המטען, את שלושתם. הוא היה בתחנת המשטרה. נדמה לי שזה היה בתחנת ONCE.

עירית : שם היה גם אחיו ואשתו?  
אליאס : נודע לנו שהיו בתחנת המשטרה ואחר כך אמרו לנו שלא נשאל שום דבר את אף אחד כי לא יענו לנו. היה לנו קשר עם מישהו מהמשטרה שאמר שלקחו אותם ושלא יודעים שום דבר. זה היה "מקום חופשי", כפי שהיו פועלים וכפי שזה הוכח ב-CONADEP.  
כשהוא חזר החברים שלו מבית הספר כבר נסעו לטיול של סיום הלימודים.

אפרים : מה סיפר אדריאן?  
אליאס : לא סיפר כלום, היה 4-5 ימים, ושלחנו אותו לבארילוצ'ה עם חבריו. הוא לא רצה לספר כלום עד היום. הוא אמר שכמעט ולא ראה את אחיו. אבל בו לא פגעו. החזירו לו את התעודות שלו ונתנו לו כמה פסות לנסוע.

עירית : יש חברים של הבן שגם נעצרו?  
אליאס : לא.  
ראקל : כשנודע לנו על היעלמותם על אף הכאב שלנו, הלכנו לבית של אמא של אחד החברים שלו להודיע לה מה קרה. והיא הצליחה להוציא את בנה והצליחו להציל עוד כמה.

אפרים : להוציא לאן?  
ראקל : אחד שלחו לברזיל, ועל אחרים אני לא יודעת.

אפרים : היו יהודים?  
ראקל : כן, היו יהודים.  
אליאס : כן כמעט כולם יהודים, היו מקלוב "הכוח". לא קיבלנו שום מידע, לא רשמי ולא לא רשמי. לא יודעים על גורלו, לא יודעים אם העמידו אותו למשפט. מסרנו את ה-DNA שלנו בארגון הסבתות, ומחכים שיהיה מגע כלשהו.  
ראקל : כשהתחלנו ללכת למשרד הפנים, שהיה ב"בית הורוד", יש תיק שם. היה תיק שם.  
אנחנו היינו הולכים למשרד, ופעם התיישבתי בכיכר Mayo, ומולי ישבה אישה שהביטה בי. אז היא שאלה אותי ואני סיפרתי שבני וכלתי נעלמו, ושהיא היתה בהריון. ושעשינו את כל הסידורים האפשריים. היא סיפרה לי שקרה לה אותו דבר. היא היתה האמא הראשונה שאותה הרגו – Susana סוסאנה. בהתחלה היתה קבוצה קטנה שהתחלנו להיפגש. כל פעם שהלכנו למשרד הפנים היינו נפגשות. וסיפרנו אחת לשנייה את חדשות שבידינו, דבר שתמיד היה שלילי. בהתחלה היינו קבוצה של שבע אמהות, שהתחלנו בצעידות בכיכר Mayo. מכיוון שנאמר לנו שאסור לנו לשבת שם ושעלינו ללכת. לצערנו הקבוצה כל פעם גדלה יותר ויותר, כי כולנו חוינו את אותו כאב. בהתחלה היו מגיעים הפרשים של המשטרה. היו אומרים לנו כל מיני דברים, היו מגרשים אותנו, אמרו לנו שעלינו ללכת ולא לעמוד. ובהליכות האלה פתאום הופיע בחור צעיר, בלונדיני, אולי בן 16 והוא הלך על ידי. אז שאלנו אותו למה אתה פה? אנחנו לא רצינו שהגברים יבואו. כי חשבנו שהם לא יפגעו בנשים, אבל כן בגברים. אז שאלנו אותו ואחר כך התברר שהוא היה הרוצח Alfredo Astiz אלפרדו אסטז. הוא עשה עבודה מודיעינית. אז הוא סיפר שנעלם לו אח, ושהוא רוצה להיות אתנו וללכת יחד אתנו. אמרנו לו שילך כי הוא צעיר מאוד ושיקחו אותו. כעבור זמן קצר נודע לנו שהוא הרוצח המסתתן, וההיסטוריה של אסטז ידועה. רציתי לספר דווקא את זה כי הוא הלך על ידי, והיד שלי נגעה בו, וזה מגעיל אותי.

קאופמן : אמרתם שיהרגו אתכם אם תשאלו.  
אליאס : לא. לא אמרנו את זה. לא אמרו לנו כך. אמרו לנו לא לשאול ולא לבקש נתונים כי הם לא יתנו יותר נתונים ושאסרו עליהם לתת.  
היה לי מכר שהיו לו חברים אנשי צבא, בהתחלה ביקשתי מידע אבל בסוף אמרו שלא יכולים למסור שום דבר נוסף. חוץ מזה הכרנו אנשי צבא שסולקו מהצבא. עשינו את כל ההליכים גם פנימיים וגם בחוץ לארץ, פנינו לכל הארגונים ולא קיבלנו שום מידע.

קאופמן : האם התקשרו וביקשו מכם כסף?  
אליאס : לא.

עירית : האם פניתם לשגרירות?  
אליאס : היו לנו כמה פגישות בשגרירות. קיבלו אותנו אבל לא הצליחו לתת לנו שום מידע.  
ראקל : הלכנו גם ל-DAIA, שם היה רע מאוד. היה מישהו מאוד מכוער שכבר נפטר, Barbaras ברברש שמו. הוא היה פקיד שם.  
אליאס : אחר כך הוא לא קיבל אותנו אלא המזכיר. אבל לא היה להם זמן לטפל בנו.

ראקל: רע מאוד. הפגישות היו רעות. הם קיבלו אותנו רק כדי לצאת ידי חובה. ולכן אני רוצה להודות לרב מרשל מאיר, שהיה מקבל גם את היהודים וגם את הלא יהודים בכל אהבת נפשו. יש גם עיתונאי Herman Schiller שגם עזר לנו מאוד. דברי התודה שלנו הן בשבילם. היינו הולכים גם לכנסיות, לנסות שהם יעזרו לנו, כי מרבית הנעלמים היו נוצרים וגם הם לא קיבלו שום מידע ושום תשובה מעמיתיהם.

עירית: אפשר לקבל מידע על ההורים של נעמי מה הם עשו?  
ראקל: ההורים שלה היו מאוד מבוגרים. לאזארו ושרה חנסנסון, הם כבר נפטרו. היה לה גם אח אחד, שמו לא זוכרים. היו להם שני בנים, ואחד מהם נפטר משיתוק ילדים בתקופת המגיפה. אז החליטו שיהיה להם בן נוסף ואז נולדה נעמי, והם היו מבוגרים כשהיא נולדה. ואיבדו גם אותה. הכאב של האם שלה לא ניתן לתיאור כי איבדה שני ילדים. האבא היה נחמד מאוד ולא יכול לסבול את זה ונפטר זמן קצר לאחר מכן. היא היתה באה אתי בתחילה למשרד הפנים ואמרתי לה שתישאר אתנו בכיכר מאי אבל הם לא רצו לעשות שום דבר. השם של האח היה Horacio הוראסיו. כל מידע שהם קיבלו היה דרכנו.

קאופמן: אנחנו שמים דגש כדי להבין את הסבל הנוסף שעברו היהודים. ובסיפור ששמענו הנושא שהרבה מהחברים היו יהודים, האם אתם מרגישים שהיתה בעיה נוספת בגלל שהיו יהודים? אליאס: לא יכולים להיות בטוחים בנושא, אבל מה שנודע לנו משמועות זה שהטיפול ביהודים היה יותר גרוע. יש עדויות של אנשים שמספרים שהיו תמונות של היטלר וצלבי קרס. אנחנו חייבים בתנועה יהודית לזכויות אדם בהנהלת מרשל מאיר ושילר, היינו מפרסמים פעם בשבוע, וזה הדבר היחידי שהיה אפשר לקרוא, וזה נעלם גם כן. גם Buenos Aires Herald היו מפרסמים. Nueva Presencia חדל להתפרסם כי הקהילה לא תמכה בו.

קאופמן: הנושא של אדריאן הוא קשה מאוד אני מניח, השאלה היא האם יש טעם שאנחנו נפנה ואולי הוא יעזור לנו? שימסור מידע על כל מה שהוא זוכר.  
אליאס: לא כי לא היה לו שום קשר.

עירית: גם על החטיפה הוא לא סיפר, הרי הוא היה עד!  
אליאס: אבל הוא היה חטוף שונה, כי לא ידעו מה לעשות אתו. לא חקרו אותו. בהתחלה לא ידעו מה לעשות אתו כשמצאו אותו שם. הם לא באו לחפש אותו. הוא צעיר ממיגל בשנתיים. עמד לגמור את בית הספר. הוא הלך לבית ספר Mitre. אין לי מה להוסיף, המקרה מדבר בעד עצמו.

עירית: אנחנו נעשה מה שאנחנו יכולים, אבל אספנו חומר ממקורות שונים, ונהיה בקשר אם נמצא משהו.  
אליאס: אנחנו מודים לכם על תשומת הלב, ואנחנו לרשותכם. אין לנו עוד מידע.

עירית: תודה רבה לכם.  
אליאס: אנחנו מאוד אסירי תודה בגלל הדאגה וביקורכם במדינה, ובגלל שבאתם אישית למדינה. ראקל: אני תומכת במה שבעלי אמר, רוצה להודות לכם אבל להוסיף שכשהתחלנו בכיכר מאי זה היה בכל יום חמישי. היה לי דחף של יאוש שיגיע יום חמישי, כי הרושם שלי היה שהבן שלי מבקש ממני שאהיה בכיכר ולהיפגש עם כל אלה שהיתה לנו אותה בעיה, אחר כך עם הגעת השלטון הדמוקרטי, הרגשתי דחייה לכיכר, כי נאמר לנו שמאוד יתכן שלא נשארו ניצולים. ואז הרגשתי שנאה גדולה ואיומה ובגלל זה יש אמהות שממשיכות אבל אני הולכת רק לטקסים חשובים כמו ההליכה למען ההתנגדות או לטקסי יום השנה.  
הדבר היחידי שהייתי רוצה אם אפשר לאתר את נכדי או נכדתי, לא יותר.

עירית: אחת המטרות שלנו שזה בשום פנים דבר זה יישכח. ולכן נוציא ספר עם כל העדויות שיש לנו, כדי שילמדו אותו גם בישראל ואולי גם בארגנטינה. זה פרט לנסיונות שלנו להציל משהו אבל אנחנו לא רוצים לטעת תקוות שווא, אבל ננסה.